

Olympia- finaalissa viheltänyt selviää kaikesta

Tuomari: Tamperealainen
Johanna Suban on ollut
mukana viisissä MM-kisoissa
ja kolmissa olympialaisissa

MATTI KUUSELA
JUKKA VUOKOLA, KUVAT
Aamulehti

Johanna Subanin työhuoneen ovesta on kauniin kulunut juliste Naganon olympiakisoi-
sta.

– Se on kulkenut mukana kaikilla. Ja tuli itseohjeutetusti myös tänne, kertoo helmikuun alussa Tampereen Sarankulmassa Alma Median paino- ja jakeluyhtiön henkilöstöpäällikön työt aloittanut Johanna Suban, 35.

Kotoa naiselta löytyvät myös Salt Lake Cityn ja Torinon olympiakisoi-
julisteet; hän on ainoa suomalainen, joka on ollut mukana kahdessa jääkiekon olympiakisoi-
issa ja yhdessä pronssiottelussa.

– Hirmuinen häikeus iski kun katselin Vancouverin avajaisia. Tuli mieleen, että mitä jos taas Sotshissa, hän huokaa.

Messukylän tyttö

Johanna on paljasjalkainen tamperelainen. Jääkiekko on kuulunut hänen elämäänsä aivan pikkutyöstä asti.

– Isä **Timo Kuisma** pelasi kiekkoa ja toimi myös erotuomarina. Ja kun isovelikin kiekkoili, olin aina hallilla, kertoo Messukylässä lapsuutensa viettänyt Suban.

– Rupesin kuitenkin itse pelaamaan ringetteä, enkä kadu yhtään. Se on erittäin hieno laji, jossa oppii todella luistelemaan, hän sanoo.

– Erotuomarina juuri luistelutaito on yksi valteistani. Sillä pystyy korvaamaan pienen koon. Eli ehti aina oikeaan paikkaan oikeaan aikaan, sanoo 163-senttinen ja 52-kiloinen Suban.

Fyysiset kontaktit kuitenkin kiehtoivat, ja kuuden ringettevuoden jälkeen Johanna vaihtoi vielä kiekkoiluun.

– Aloin kiekkoiluun liian myöhään, minusta ei olisi koskaan tullut maajoukkuepelaajaa; mailankäsitteilytaito ei olisi riittänyt, hän arvioi realistisesti.

Kaikki alkoi 1994

Sisäisen erotuomarinsa Johanna Suban löysi vuonna 1994.

– Lähdin mukaan Tampereen jääkiekkotuomareiden koulutukseen, ja sille tielle jäin. Tiesin heti, että tämä sopii minulle, hän kertoo.

– Olin heti hyvin tosissani. Halusin päästä niin pitkälle kuin mahdollista.

Päättäväinen ja kunnianhimoinen nuori nainen nousi nopeasti linjatuuomareiden eliittiin. Vuoden 1997 MM-kisoissa hän oli jo loppuottelussa Kanada–USA.

– Tuohon peliin osuu yksi elämäni hienoimmista hetkistä, hän kertoo.

– Kun joukkueet ja tuomarit oli esitelty, ja tein kaukalossa verryt-

telykierrosta, huomasin että katsomossa kiersi aalto; Suomen joukkue kannusti äänekkäästi minua. Se oli sykähdyttävä tunne.

Vaikein paikka

Toinen ikuisesti mieleen jäänyt kokemus on Salt Lake Cityn finaali USA:n ja Kanadan välillä.

– Halli oli aivan täynnä, desibelit huuhaavat. Päätuomari vähän epäonnistui, ja jouduin ottamaan paljon vastuuta, muistelee Suban.

– Kovin paikka tuli, kun hylkäsinkin Kanadan maalin. Päätuomari oli kaukana eikä voinut nähdä tilannetta. Paine oli todella kova. Minä tein ratkaisun, ja olen edelleen sitä mieltä että se oli oikea, hän sanoo.

– Tuollaisen kokemuksen jälkeen työelämässä ei voi tulla eteen mitään yhtä vaikeaa, Johanna Suban tietää.

– Olen ehdottomasti sitä mieltä, että ura erotuomarina on hirmuisen opettavainen ja auttaa paljon työssä, hän miettii.

– Kestän kovaa ja epäoikeudenmukaista kritiikkiä, en lähde mukaan tilanteisiin, pysyn rauhallisena ja johdonmukaisena vaikka muut kävisivät kuumina, Suban listaa kaukalon opetuksia.

Suban pääsi mukaan myös Torinon ja oli sielläkin finaalisissa.

– Kisojen jälkeen tuntui siltä, että nyt olen saanut tästä kaiken. Päätin lopettaa kokonaan. Oli työn ja perheen vuoro, sanoo kaksivuotiaan Viljan äiti.

Kaukalon kutsu

– Kaksi vuotta mailton pöytä poissa, mutta toissa vuonna palasin jälleen. Kaipasin niin kovasti sitä kaikkea, peliä, painetta, tuomariyhdistä, hän sanoo.

– Joku voi pitää ihmistä jotenkin kieroutuneena, jos hän lähtee vapaa-ajalle omasta halustaan sylkukupiksi, Johanna Suban nauraa.

– Tuntuu vain niin hyvältä, kun joukkueet pelin jälkeen käyvät kätteleessä ja kiittäessä hyvistä vihellyksistä.

Tällä hetkellä Suban on päätuomari ja viheltää muun muassa naisten SM-sarjaa, tyttöjen ja poikien pelejä sekä miesten harrastesarjoja.

– Väliin mahtuu ikäviäkin pelejä. On junnujoukkueita, joissa ei ole joukkueenjohtoa eikä mitään sääntöjä. Saa kirota, rikkoa, roikkua ja huutaa, oteissa ei ole mitään rotia.

Älkää lynkatko!

Johanna Suban on alkanut myös kouluttaa uusia kiekkotuomareita.

– Toimin kummina ja olen mukana, kun uusi tuomari menee viheltämään ensimmäistä peliä. Se voi olla hyvin rankka kokemus, joukkueet voivat todella lynkata epävarman

Johanna Suban kuljettaa kaikkialle mukanaan Naganon olympiakisoi-
julistetta. Nyt se komeilee työhuoneen ovesta Tampereen Sarankulmassa.

Fakta

Naisnäkökulma

Vancouver: Miesten mitalit vievät Kanada, Venäjä ja Ruotsi. Naisten järjestys on Kanada, USA, Suomi.

Rangaistus: Ikävimpää ovat selkään taklaukset ja mailalla niskaan lyömiset.

Virhe: En ole nähnyt maalia, vaikka seläläinen on tehty.

Taito: Kaukalossa pitää näyttää vaikkavaltava ja itsevarmalta eli kehokin tuomio ostetaan, jos tuomari ei epärii ja

näyttää siltä että tietää mitä tekee.

Arvostus: Pentti Isotalo ja Eino Honkanen ovat kaiken takana.

Toive: Etteivät juniorit lopettaisi kokonaan kiekkoilua vaan siirtyisivät tuomareiksi.

Tieto: Ei tule sellaista päivää, että nainen viheltäisi miesten olympiafinaalin.

Pyyntö: Vanhemmat – älkää huudelko pelaajille solvauksia katsomosta kaukaloon.

Mies: Aviomies Mikko Suban löytyi erotuomareiltiltä.

Aikalisää tarvitaan usein myös työelämässä. Johanna Suban näyttää kuinka tuomari asian ilmaisee.